

GS Nguyễn Xuân Vinh

Vào khoảng cuối năm 1988, tôi được đăng một bài viết của bác sĩ Trần Quang Đệ, giáo sư thạc sĩ y khoa và là chủ tịch hội đồng y học Việt Nam ở Hội C Sài Gòn. Có viết mấy lời nhìn nhận các y sĩ giỏi Việt trong một bài đăng trên tờ san của Hiệp Hội Y Sĩ Việt Nam ở Canada. Bài viết báo rằng Pháp chấp nhận chân tình của một nhà trí thức nông lòng với đất nước, trong những tháng năm cuối của cuộc đời, hàng mong sao thế hệ sau tiếp nối công cuộc xây dựng một chế độ trình độ văn minh xã hội tân tiến và hữu ích cho quê hương. Tôi đã đăng lời bài viết sang tiếng nước nhà, và vì tôi coi đó như là lời tâm tình báo rằng Việt có giáo sư Đệ với các môn sinh y khoa, tôi đã cố gắng để không làm sai trật những ý tưởng cao siêu của nguyên bản. Tôi đã gửi bản dịch cho một người bạn là cháu của cậu và sau này bạn tiếng Việt đã được đăng trên báo Hội Việt ở Cali để tôi có một số đồng nghiệp nhìn nhận. Giáo sư Trần Quang Đệ đã mở đầu bài viết bằng câu:

"Trong buổi chiều tà bóng xế của cuộc đời, không còn điếu thuốc để hút, cũng không còn hành nghề, tôi thường hay tự hỏi: mình còn làm được gì cho ích?"

Tôi nghĩ rằng giáo sư Đệ lúc đó đã ngoài tám mươi tuổi, đã là một giáo sư thạc sĩ đi tiên phong giảng dạy nhi khoa thạc sĩ y khoa ở Pháp và nhất là đã hy sinh mấy mươi năm trời để giúp nước nhà có một nền y học gia đình, nay cậu có thể tận hưởng niềm vui của tuổi già thanh nhàn. Vậy mà theo lời giáo sư Đệ, cậu vẫn còn muốn có một người giúp đỡ gánh vác những nỗi niềm của mình cho tập đoàn y sĩ Việt Nam. Có viết tiếp theo:

"Tôi nói thêm những nỗi niềm với hội bạn thân thành vì tôi nghĩ rằng tôi chưa làm tròn bổn phận công dân. Một khác, tôi còn thắc mắc trong lòng vì quê hương và dân Việt chấp nhận cái gì và tiêu diệt mà còn phải mãi mãi tồn tại, tiến hoá không ngừng, còn tôi, tuy còn đó mà chẳng thể làm thêm được gì để phục vụ cho quê hương dân tộc. Tôi hy vọng điếu gì tôi để lại sau cuộc đời không làm tôi bị liệt vào hàng kẻ đã làm điếu sái quỵ đời với quốc gia và điếu đó, cùng với tình yêu hiến dâng cho nghề nghiệp, làm cho đời bào và tập quốc tôi được tốt đẹp hơn."

Từ ngày tôi được đăng những lời tâm sự chí tình đó báo rằng Pháp, và từ mình nghĩ để đăng sang tiếng Việt, tôi nay cũng đã hơn một thập kỷ, một khoảng thời gian cho một thế hệ trẻ lên, trưởng thành trong nghề nghiệp. Và cũng là một khoảng thời gian để một thế hệ trẻ tráng niên dần vào bóng hoàng hôn của cuộc đời. Tuy không phải là một y sĩ nhưng tôi trân trọng lời khuyên chung cho tập thể hữu sinh và, từ những năm nay, lúc nào tôi cũng cố gắng trong bản phận của một người dân giỏi Việt đang sống lưu vong, xa quê nhà. Ở Hội C Michigan là nơi tôi đã giảng dạy trong ba mươi năm, tuy không có hội đồng y học cho ngành giáo sư chính ngạch, nhưng tôi cũng đã xin nhập vào mùa xuân của năm 1999. Và cũng nhờ vậy tôi đã làm cách đây nhiều năm, mấy đây theo lời yêu cầu của một vị chủ nhiệm một tờ báo tranh đấu cho Nhân Quyền tôi đã viết một bài báo tiếng Anh với đề là: "In The Twilight of My Career as an Educator". Qua bài viết, nói về cảm nghĩ của mình trong ánh hoàng hôn của cuộc đời một nhà

Trở lại những ngày theo giáo

Tác Giả: Bai An Tran

Thứ Ba, 30 Tháng 9 Năm 2008 14:02

giáo, tôi nhìn lại những công việc đã qua, duy nhất những thành quả của thời học trở lại đang vồn vồn lên
đi những ngày, của những thanh thiếu niên, của nam và nữ mà tôi đã được tiếp xúc và nói chuyện
với họ, để rồi tôi hỏi họ: mình còn làm được gì để ích cho công việc của những người Việt trẻ
công việc, và rồi đây cho quê hương gia và dân tộc?

Theo đúng nghĩa của ông Vinh trong cuốn sách năm 1998, Hội đồng Hiệp hội Chính đã vinh danh tôi chức vụ Professor Emeritus of Aerospace Engineering,
mất chức vụ hoàn toàn có tính cách hành chính để tôi được tiếp tục công việc nghiên cứu quy hoạch và
xây dựng những công trình của đội học những giáo sư, của tôi, ... , và mất sự nghiên cứu khác về những
chức vụ đã khoác lên vai tôi dần trở lại sự mất mát của thời kỳ bôn ba chân vào đời. Những
điều làm cho tôi cảm kích hơn nữa là cùng mất lúc tôi nhận được biên tuyên dương của hội đồng,
trong khung kính với triện đóng của đội học, và chức vụ của ông Vinh trong Lee C.
Bollinger, mất luật gia của tôi và hi vọng pháp Hoa Kỳ, và cũng là mất trong những người đã được
những đội Harvard và Columbia chú ý đến và mua vào chức vụ Vinh trong . Đoàn
cuối của biên tuyên dương được viết như sau :

“Besides his outstanding career as a researcher and educator, Professor Vinh is widely
recognized for his leadership and mentor-ship to the Vietnamese community . A widely-read
novelist and poet, he was awarded the prestigious Vietnam National Literature Prize in 1961.
He has been much in demand as a speaker for Vietnamese organizations on such topics as
education, culture, society, and the future of Vietnam and the Vietnamese people. He is widely
recognized as a role model within the Vietnamese community in North America and elsewhere”.

Nếu tôi là một giáo sư Việt Học thì chắc không ai thấy ngạc nhiên về câu tuyên dương
trên. Những vì tôi lại là một giáo sư chuyên ngành dạy và làm khoa học và toán học và khoa học
không gian nên theo tôi nghĩ thì sự ghi nhận đó đã công nhận những công việc nghiên cứu và
giới thiệu của đội học Michigan đã biết tôn trọng những công việc ngoài sự đóng
góp chuyên môn vào sự phát triển của khoa học không gian Hoa Kỳ cả trong hai phần đi
huyền và khoa học. Suốt hai thập niên cuối của thế kỷ 20, vào những dịp đi đến những
hội nghị khoa học và thuyết trình theo lời mời của nhiều đội học tại Âu sang Á và Mỹ châu, kể
cả hai miền Nam và Bắc Mỹ và xuống các Úc châu, tôi những đô thị nào mà có đông người Việt
công việc tôi đều dành thì giờ để tiếp xúc và nói chuyện với người đồng hương, để biết là với giới
trẻ, niềm hy vọng cho tương lai sáng lạn của chúng ta. Qua những chuyến đi, tôi đã quan sát và
được biết những công việc, những điều tranh và thành công của người Việt khắp năm châu.

GS Nguyễn Xuân Vinh